

กฎระเบียบและแนวทางการส่งออกกิ่งหรือ

กองนโยบายมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหาร
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

29 ต.ค. 2564

ลำดับการนำเสนอ

- สถานการณ์ปัจจุบันของการเลี้ยงจิ้งหรีดในไทย
- ข้อมูลการส่งออกไปต่างประเทศ
- ข้อกำหนดในการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้า
- สถานะปัจจุบันการเปิดตลาดส่งออกไปสหภาพยุโรป
- ข้อกำหนดทั่วไปเพื่อการผลิตส่งออก EU
- ความท้าทายและข้อเสนอแนะ

1. สถานการณ์ปัจจุบันของการเลี้ยงจิ้งหรีดในไทย

การสำรวจข้อมูลในปี 2564

ปัจจุบันไม่มีการจัดทำฐานข้อมูลผู้เลี้ยงและผลผลิตจิ้งหรีดที่ครอบคลุมทั่วประเทศ อย่างไรก็ตาม มกอช. ได้มีการสำรวจข้อมูลกลุ่มแปลงใหญ่จิ้งหรีดจำนวน 13 กลุ่ม (จาก 17 กลุ่ม) และเกษตรกรรายย่อยจำนวน 9 ราย พบว่ามีปริมาณการผลิต **610,000 กก./ปี**

- ส่วนใหญ่เป็นสายพันธุ์สะตึงประมาณ 50% ทองดำ 30% และทองแดง 20% ตามลำดับ
- กลุ่มแปลงใหญ่จิ้งหรีด จำนวน 13 กลุ่ม มีเกษตรกรรวมจำนวน 567 ราย และมีผลผลิตรวม 520,354 กิโลกรัม/ปี

*ความท้าทาย

สินค้าจิ้งหรีด

ตลาดจิ้งหรีด สามารถแบ่งได้เป็น

- ตลาดในประเทศ
 - แปรรูปชั้นพื้นฐาน/รถเข็น
 - แปรรูปในระดับอุตสาหกรรม
 - ตลาดออนไลน์
 - Modern trade
- ตลาดต่างประเทศ
 - CLMV
 - สหภาพยุโรป 6 ประเทศ
 - อเมริกาเหนือ
 - ญี่ปุ่น
 - ออสเตรเลีย

2. ข้อมูลการส่งออกต่างประเทศ

HS Code	สินค้า	ปี 2562		ปี 2563		ปี 2564 (ม.ค.-ก.ย.)		ประเทศ	
		ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (บาท)		
พิกัด 2089090 (แช่เย็น/แช่แข็ง)									
2089090	003	House Cricket	5.89	2,571,458	0.71	323,712	0.5	367,680	CA KR JP UK US
2089090	006	Other insect	2.57	1,227,123	2.13	2,198,699	3.69	3,162,574	US JP
2089090	090	Other	26.74	5,701,877	27.95	5,550,322	51.23	7,292,098	US MM JP KR HK
รวม 02089090			35.2	9,500,458	30.79	8,072,733	55.42	10,822,352	
พิกัด 16029090 (เนื้อสัตว์หรือส่วนอื่นปรุงแต่งหรือทำไว้มิให้เสีย)									
16029090	001	House Cricket	0.21	149,530	0.91	725,984	0.72	393,545	US MM JP
16029090	002	Grasshopper	-	8,021	-	11,464	0.78	723,080	US JP
16029090	003	Bamboo caterpillar	-	-	-	110,390	-	-	JP
16029090	004	Other insect	1.05	1,860,495	0.59	1,397,907	0.39	186,099	MM JP VN
16029090	090	Other	71.74	16,097,611	120.2	13,571,543	328.7	22,486,362	KH HK JP LA TW MM
รวม 16029090			73	18,115,657	121.8	15,817,288	330.5	23,789,086	CN KR SE AU SA QA

3.1 สหรัฐอเมริกา

- ไม่มีข้อกำหนดเฉพาะสำหรับสินค้าแมลงเพื่อการบริโภค
- ในการส่งออก ผู้ผลิตไทยต้องปฏิบัติตามระเบียบของ USFDA เช่นเดียวกับสินค้าอาหารทั่วไป
- สถานประกอบการผลิตอาหารต้องขึ้นทะเบียนโรงงานกับ USFDA
- ต้องมีระบบทวนสอบย้อนกลับสินค้า
- ต้องมีการเฝ้าระวังการปนเปื้อนจากเชื้อจุลินทรีย์ก่อโรค สารเคมี ตลอดกระบวนการผลิต
- ฉลากต้องแสดงข้อมูลตามระเบียบฉลากโภชนาการและสารก่อโรคภูมิแพ้ของสหรัฐฯ

cricket protein bar (Chapul Farms, Utah)

คุกกี้จิ้งหรีด (Cowboy Cricket Farms, Montana)

อาหารสัตว์เลี้ยงจิ้งหรีด Freeze-dried (Fluker's Cricket Farms, Los Angeles)

3.2 แคนาดา

- การส่งออกสินค้าจิ้งหรีดไปแคนาดาจะต้องเป็นไปตามระเบียบ Food and Drugs Act ทั้งปริมาณสารปรุงแต่ง/วัตถุเจือปนในอาหาร
- กระบวนการผลิตจะต้องมีการควบคุมเชิงป้องกัน (Preventive Controls)
- ต้องมีระบบทวนสอบย้อนกลับ

จิ้งหรีดปรุงรส (Entomo Farms, Ontario)

ผงจิ้งหรีดแบบซอง (President's Choice, Ontario)

Energy Bar (Nääk, Montreal)

3.3 ญี่ปุ่น

- ญี่ปุ่นไม่มีข้อกำหนดเฉพาะสำหรับสินค้าแมลงเพื่อการบริโภค
- สินค้าอาหารแช่แข็งต้องมี Test report ของจุลินทรีย์ ประกอบการส่งออก
- สินค้าอาหาร (จิ้งหรีดผง) ต้องมีหนังสือรับรองจากโรงงานผลิตว่าไม่ผ่านการฉายรังสี
- สินค้าอาหารต้องมีค่าสารเคมีตกค้างทางเภสัชกรรมต่ำกว่า 0.01 ppm
- ผู้ส่งออกจะต้องเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ข้อมูลวัตถุดิบ ส่วนประกอบ รวมทั้งรายชื่อสารเคมี สารปรุงแต่ง วัตถุเจือปนอาหารที่ใช้ในกระบวนการผลิต เพื่อแสดงที่ด่านนำเข้า

protein bar (BugMo Co., Kamigyo Ward)

ตู้ขายสินค้าอัตโนมัติ

แครกเกอร์ (MUJI, Toshima City, TOKYO)

3.4 ออสเตรเลีย

- การส่งออกจะต้องมีเอกสาร import permit จากด่านนำเข้า
- การผลิตจะต้องปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านความปลอดภัยอาหารเช่นเดียวกับสินค้าอาหารทั่วไป

ขนมขบเคี้ยว (Circle Harvest, New South Wales)

จิ้งหรีดคั่ว (Grubs Up Australia, Western Australia)

ผงปรุงรส (Grilo, New South Wales)

3.5 เม็กซิโก

- โรงงานผลิตจะต้องได้รับการรับรองจากกรมปศุสัตว์
- ต้องขอใบรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) จากกรมปศุสัตว์ก่อนการส่งออก
- สินค้าจะต้องไม่มีการปนเปื้อนโปรตีนจากสัตว์เคี้ยวเอื้อง
- จังหวัดจะต้องเลี้ยงในฟาร์มที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน GAP (มกษ. 8202)

ผงโปรตีน (EnGrillo)

คุกกี้ (GIIGA MX, Veracruz)

tortilla chips (Griyum)

4. สถานะปัจจุบันการเปิดตลาดส่งออกไปสหภาพยุโรป (1)

Official Controls Regulation (EU) 2017/625

- กรมปศุสัตว์ได้จัดทำข้อมูลทางวิชาการเสนอให้สหภาพยุโรปพิจารณา
- ปัจจุบันข้อมูลดังกล่าวได้ผ่านการพิจารณาแล้ว
- เมื่อวันที่ 29 ตุลาคม 2563 คณะกรรมาธิการยุโรปได้ประกาศขึ้นทะเบียนรายชื่อประเทศไทยเป็นประเทศที่สามารถส่งออกแมลงเพื่อการบริโภคไปยังสหภาพยุโรปได้

Novel Food Regulation (EU) 2015/2283

- การจะส่งออกจึงหรือไปยังสหภาพยุโรปจะต้องจัดส่งจัดทำเอกสารข้อมูลทางวิชาการ (Scientific Dossier) ให้สำนักงานความปลอดภัยอาหารแห่งสหภาพยุโรปพิจารณาให้การยอมรับก่อนอนุญาตการนำเข้าอย่างเป็นทางการ
- หลังจากที่ได้ยื่นเอกสาร Scientific Dossier ที่ปรับปรุงแก้ไขไปเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563 EU ได้ขอข้อมูลเพิ่มเติม

4. สถานะปัจจุบันการเปิดตลาดส่งออกไปสหภาพยุโรป (2)

EU ได้ขอข้อมูลเพิ่มเติม ได้แก่

- ข้อมูลกระบวนการผลิตและแปรรูปจิ้งหรีด ตั้งแต่ขั้นตอนการเลี้ยงจนถึงการแปรรูปแล้วเสร็จ รวมทั้งจุดวิกฤติที่ต้องควบคุม เช่น เวลา/อุณหภูมิ หรือแผน HACCP ของสถานประกอบการแปรรูป > แล้วเสร็จ
- ผลการตรวจวัดโภชนาการ และเอกสาร ISO/IEC17025 ของห้องปฏิบัติการทดสอบ > แล้วเสร็จ
- ข้อมูลคาดการณ์บริโภคต่อวัน และข้อมูลรูปแบบของสินค้าที่สามารถแปรรูปเพิ่มเติมได้ เช่น การใช้จิ้งหรีดอบบดผงเพื่อผสมในผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มสำเร็จรูป เป็นต้น ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการขยายขอบเขตการอนุญาตผลิตภัณฑ์ในอนาคต > แล้วเสร็จ
- ผลการทดสอบสภาวะการเก็บรักษาหรือความคงตัวของผลิตภัณฑ์จิ้งหรีด (สะตั้งอบแห้งเป็นตัว และสะตั้งบดผง) ที่สอดคล้องกับฉลากแสดงวันหมดอายุหรือควรรบริโภคก่อน (Shelf Life หรือ Stability Test Report) พร้อม Certificate of Analysis > อยู่ในขั้นตอนวิจัยเพิ่มเติม
 - หากยืนยันผลได้ > จะสามารถส่งให้ EU ภายในเดือน มี.ค. 2565

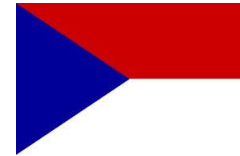
5. ข้อกำหนดทั่วไปเพื่อการผลิตส่งออก EU

- ใช้วัตถุดิบจากฟาร์มที่กรมปศุสัตว์รับรอง GAP (มกษ. 8202)
- ผ่านการเตรียมและแปรรูปในสถานประกอบการที่กรมปศุสัตว์ตรวจรับรองและขึ้นทะเบียนสถานที่ผลิตเพื่อส่งออก (Est.)
- ต้องมีเอกสารใบรับรองสุขอนามัย (Health Certificate) ตามแบบฟอร์มมาตรฐานของสหภาพยุโรป (EU Form) ซึ่งออกโดยเจ้าหน้าที่ของกรมปศุสัตว์ ประกอบทุก Shipment

ไม่สามารถใช้ฟอร์มรูปแบบทั่วไปเพื่อส่งออก EU

ประเทศที่ยอมรับนำเข้าภายใต้ มาตรการเปลี่ยนผ่าน Official Control

- **เช็ก:** ยอมรับ EU Form จากกรมปศุสัตว์ โดยเฉพาะผู้ประกอบการที่มีประวัติส่งออกไปเช็กก่อนปี 2018 (2561)
- **เดนมาร์ก:** ยอมรับ EU Form จากกรมปศุสัตว์เท่านั้น ผู้ประกอบการแต่ละรายจำเป็นต้องขอ Import Permit ด้วยตนเอง
- **เบลเยียม:** ยอมรับ EU Form จากกรมปศุสัตว์ เฉพาะสายพันธุ์สะดิงที่ผ่านการอบ/บด
- **เนเธอร์แลนด์:** ยอมรับ EU Form จากกรมปศุสัตว์

ประเทศอื่น ๆ

- สหราชอาณาจักร: ออกจากการเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป
- ฟินแลนด์-เยอรมนี: มีเงื่อนไขผ่อนปรนการนำเข้าตามกฎหมายแต่สถานะของการยอมรับใบรับรองสุขอนามัยยังไม่ชัดเจน

หากผู้ประกอบการผ่านมาตรฐาน GAP/GMP/HACCP

รวมทั้งตรวจรับรอง Est. จากกรมปศุสัตว์ และมีประวัติการส่งออกปลายทางก่อนปี 2561 จะเป็นประโยชน์ต่อการประสานหน่วยงานกำกับดูแลรายประเทศ

6. ความท้าทายและข้อเสนอแนะ

ขอบคุณ

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

- us.acfs@gmail.com